

A REGGEL

Vidéki előfizetési árak:

Egész évre	20 K
Félévre	10 K
Negyedévre	5 K

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő:
Dr. GENCSI SAMU

Felelős szerkesztő:
HOVANYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:

Egész évre	16 K
Félévre	8 K
Negyedévre	4 K

A megértés útján

Azt már rég mult idők tapasztalataiból tudjuk, hogy az ellenzék rendszerint elégedetlen a kormányral, ami érthető is, ha meg gondoljuk, hogy az ellenzéknek világszerte elfogadott helyes parlamentari feladata elsősorban a mindenkori kormány ténykedésének az ellenőrzésében és kritikájában merül ki.

Am nehezebben érthető meg, hogy a magyar ellenzék kritikai jogosultsága a legutóbbi általános választások lezajlása után miért esapott át olyan egyszerűre és minden átmenet nélkül az antagonizmus és a személyes gyűlölet mindenképpen veszedelmes terére.

Az ellenzék e magatartása Khuen-Héderváry gróffal szemben még talán megmagyarázható abból a tényből kifolyólag, hogy Khuen-Héderváry gróf volt annak a választásnak az értelmi szerzője és szellemi vezetője, mely az ellenzékkel alakult koalíciót az 1910. év nyarán megtizedelte. A Lukács László elleni személyes hajsznának a mozgató rugóját is megtudjuk talán érteni. De semmiféle elfogadható magyarázatát nem találjuk annak a feneketlen gyűlöletnek, mely az ellenzék pártáryalatait a Tisza István gróf elleni küzdelmében vezette és kiolthatatlanul vezet még ma is.

Holott az ellenzéknek, ha az őt jogosan megillető ellenőrzés és bírálat véresen komoly álláspontjára helyezkedik is, feltéve, hogy igazságos akar lenni, ma már be kell látnia, hogy Tisza István gróf az adott helyzetben és hivatásának államférfiai tudatában másként járhatott el, mint ahogy tényleg eljárt. Nem ő tehetett róla, hogy az ellenzéknek volt egy töredéke, melynek nem az volt a legnagyobb hibája, hogy követeléseiben túlzott volt,

sem pedig az, hogy eme túlzott követeléseinek államjogi helyzetünkkel össze nem egyeztethető súlyt adott: de a legnagyobb és szinte helyrehozhatatlanul végzetes hibája volt az, hogy követeléseinek keresztül erőszakolása céljából olyan parlamentellenes magtartást tanusított, melylyel már egyenesen az állam mindennekfelett szükséges rendjét veszélyeztette.

Az állam fenyegetett rendjét pedig meg kellett védelmezni.

Tisza István gróftól az előzmények után természetesen nem lehetett várni, hogy az alkudozások terére fog lépni.

Eljárásának helyességét hall-

gatagon bár, de azóta már azok is beismerték, kik a miniszterelnök főfias politikájában az első pillanatban veszedelmet sejtve, kevesded-magukkal odahagyták a munkapárt hatalmas táborát.

De — ami elsősorban döntő súlylyal bír — helyesnek ismerte el a miniszterelnöknek a parlamentari rend helyreállítása érdekében követett eljárását az ország, melynek nap-nap után egyre nagyobb tért hódító zöme ma már Tisza István gróf egyéniségében és politikájában látja az egyetlen lehetőséget, mely Magyarországnak a külföld előtt megtépett preztízst és megzavart belső rendjét helyreállítani képes.

A színház átadása

Rácz György dr. az aktuális színházi kérdésekről

(A Reggel tudósítójától.) Aktuális színházi kérdések ügyében A Reggel munkatársa ma felkereste Rácz György dr.-t, a színházi bizottság elnökét, aki szíves volt kérdéseinkre az alábbiakban válaszolni.

Átadják a színházat.

— Mikor adja át a felszámolóbizottság a színházat a városnak? — kérdeztük a színházi bizottság elnökétől.

— Az átadás rövid időn belül valószínűleg már néhány nap múlva meg fog történni. E tárgyban legközelebb lépek érintkezésbe dr. Nagy Ferencz polgármesterrel. A felszámoló bizottság, a melynek Bulyovszky Gusztáv, Bartányi Gyula, Kun Bertalan és én vagyunk a tagjai minden szükséges formalitásnak eleget tett már. —

Igy felszólítottuk az esetleges hiteltelöket, hogy hat hónapon belül jelentsék be igényüket, beterveztettük továbbá a felszámolásról szóló jelentésünket, a miskolci kir. törvényszéknek, a mely éppen néhány nappal ezelőtt értesítette végzésileg a bizottságot, hogy a jelentést helyesnek találta és tudomásul vette. Az átadásnak így már csak egy fontosabb aktusa van hátra: a telekkönyvi átírás. Ez rövid időn belül szintén meg fog történni.

— Milyen terhek, illetve milyen jövedelmek hárulnak a városra az átadás révén?

— A részvénytársaság száztizezer koronás amortizációs kölcsönt vett fel, ez van betáblázva a színház épületre. Ezzel szemben a kaszinó által fizetett bér és boltberek képezik a jövedelmet, a melyből kitelik a kölcsön amor-

tizáció. Most május elsején éu vettem fel a mintegy 3000 koronát kitevő házbéreket, de ugyan csak ennyit fizettem ki a negyedévi amortizációra.

— A színház nagyon rossz karban van, miért nem restauráltatta a részvénytársaság?

— Tény, hogy sem a színpad, sem a nézőtér nem felel meg a kívánalmaknak, de mi, sajnos, nem fordíthattunk nagyobb összeget a restaurálásra, mert a város ötesztendővel ezelőtt megvonta tőlünk az évi 8000 koronás subvenciót. Ha ezt a negyvenezer koronát kiutalták volna, úgy ma tényleg jobb karban volna a színház.

Az új színház.

— Ami az új színház kérdését illeti, ez elsősorban pénzkérdés. Mindenesetre nagyon fontos volna ennek előbbi megoldása, mert a jelenlegi színház valóban nem felel meg a város fejlődési viszonyainak. A mostani színház már ötvenhét esztendő. — Építésére 1847-ben boesátottak ki lelkes felhívást Szemere Bertalan és társai és tíz évvel e felhívás után, 1857-szeptemberében nyitották meg a színházat a Brankovics György című színművel őfelségének, I. Ferencz Józsefnek jelenlétében. Akkoriban megfelelt Miskolc viszonyainak a már tulságosan kicsiny és rozoga színház, mert 1857-ben csak 24,000 lakoson volt a városnak. Azóta azonban hatvanezres várossá fejlődöttünk és itt van már az élénk, lüktető élet és nagyon intelligens Diósgyőr, a melynek ötvenhét évvel ezelőtt nyoma sem volt. Ezenkívül a vonatok egész sora ontja ma már Miskolc környékéről a közönséget és bizony gyakran megesik, hogy a közönség nem tud helyhez jutni. Az új, tágas és modern színház felépítése ma már csak idő kérdése és nekem erős a re-

Fischer Ignác 36 év óta fennálló **cipőáruházát**

Széchenyi u. 20. sz. alá (Ferenczi B könyvkereskedésével szembe) helyezte át.

Ez alkalomból ajánlja folyton érkező **CIPŐUJDONSÁGAI** T mérsékelt árakon.

ményem, hogy Nagy Ferencz dr. polgármester mennél rövidebbre fogja ezt az időt szabni. Fontos az új színház felépítése nemcsak kulturális és városszépészeti, hanem a bevételi szempontokból is, amelyeknek javulása viszont a színházi nyívó emelkedését fogja maga után vonni. Mennél nagyobb jövedelme lesz az igazgatónak, annál jobb farsulatot tarthat és annál szebb díszleteket állíthat. Az új színház tehát első sorban a színházi élet nyívójának emelkedését fogja maga után vonni.

Palágyi működése.

A szinügyi bizottság tudvaleg már hónapok óta nem tartott ülést, holott a szervezési szabályzat szerint minden hónapban egyszer össze kellene ülnie. Kérdést intéztünk ez irányban is a szinügyi bizottság elnökéhez, aki ezt az általunk is helyeselt kijelentést tette:

—A szinügyi bizottságot csak olyan esetekben fogom összehívni, amikor ez fontosabb megbeszélések céljából szükségesnek mutatkozik. Annak ugyanis ninesen semmi értelme, hogy minden appropó nélkül ülésezünk.

— Mi a véleménye elnök urnak Palágyi Lajos szinügyi igazgató működéséről?

— Mondhatom, hogy teljes mértékben meg vagyok elégedve a Palágyi-direkcióval, amely kelő áldozatkészséget és sok jóakaratot tud felmutatni a színház vezetésében. Ismerem az ország valamennyi vidéki szinügyi területét és ezzel a mértékkel mérve, Palágyi-direkciója minden szempontból elsőrendűnek mondható. — Hogy vannak egyes hiányok? Hát hol ninesennek hiányok? Ugy tapasztaltam egyébként, hogy Palágyi Lajos mindenkor készséggel figyelembe veszi azokat a felszólalásokat, amelyek a közönség és a színház érdekében történnek. — En minden téren a békés meg egyezés híve vagyok. Nem vagyok barátja a brachiumnak s úgy vélem, hogy barátságos uton sok mirént elérhetünk. Ezek a szempontok vezetnek, mint a szinügyi bizottság elnökét és remélem is, hogy ebben az irányban haladva, mindig kellő sikert fogunk elérni.

Ezeket mondta a szinügyi bizottság elnöke az aktuális színházi kérdésekről. Amit a szinügyi bizottságról mondott, az minden szempontból fedi a mi álláspontunkat. Nagyon örvendünk tehát annak, hogy a bizottságnak olyan

gondolkodású férfit az elnöke, — mint Rácz György dr., aki nem a vidéki szinügyi bizottságok ismert rusztikus modorában, hanem európeér szemmel és műértelessel hat közre a színházi nyívó fejlesztésében, amilhez bizonyára segédkezet fognak nyújtani neki a bizottság többi előkelő nyívótagjai is.

A kézműipar technikai fejlesztése

Sugár Ignác dr. könyve. - Pályadíjat nyert mű.

(Saját tudósítónktól.) Az Országos Iparegyesület az elmúlt esztendőben pályadíjat tüzött ki oly munka jutalmazására, mely a kézműipar technikai fejlesztését tárgyalja. A díjat, hazánk legkiválóbb szakiróinak bíráló véleménye alapján, dr. Sugár Ignác kamarai titkár nyerte el.

Évekkel ezelőtt a hazai kamarák szakirodalmi alapja jutalmazta meg ugyancsak szerzőnek egy másik művét, „A kisipar sorsa” címűt. Ezt azért említjük fel, mert a két mű között érdekes kapcsolat van. Mintegy kiegészítik egymást. Mig ugyanis a kisipar sorsáról írt könyvében dr. Sugár a kézműiparos társadalom statikáját állítja elibénk, addig a most megjelent munka a kézműipari társadalom dinamikája. Előbbi oknyomozó gazdaság történelmi alapon, főleg a kézműiparosság elhelyezkedése, jelenéről tájékoztat, utóbbi ez osztályok produktív munkája s erőifejtésének követendő irányát szabja meg.

A könyv voltaképpen többet tartalmaz, mint a mennyit a címe sejtet. Valójában iparpolitikai program. És pedig az újabb társadalomgazdasági tudományos kutatás irányának megfelelően — nemesak gazdaság, de egyuttal társadalompolitikai program is.

Minden ízében rendszeres iparfejlesztési munkaterv bontakozik ki előttünk. Szerző a kultura fokozott művelését állítja oda első követelményül. Ez érthető oly országban, hol a nép még az elemi iskola teljes elvégzését sem tartja szükségesnek az életben való boldoguláshoz. Kulturviszonyaink megváltoztatásáig törvényszabta minimális követelmény legyen az iparos tanoncok felvételénél az elemi iskola elvégzése.

A gazdasági és egyéb feltételek

közt felhozza, hogy némely iparág, különösen a műipari, igényteljes, jó jövedelmű középosztály hiányát érzi. Az iparososztály gazdasági, társadalmi sulya, jelentősége növelését elő kell mozdítani. Nem lévén önnálló vámterületünk, a gazdasági és szociálpolitikai törvényhozás egyaránt fokozottabb gondosságot feltételez. Az utóbbi számoljon az ipar teherbirásával. De az iparos is tegye meg a magáét, törekedjék a rend és fegyelemnek az egész vonalon való betartására, a vállalkozói szolidaritás elérésére.

Az ipar termelő ereje a technikai tudáson nyugszik. Etikai rugója: az iparoság önbizalma. — Ezzel erősítve küzdhet ki az iparos technikai tudása a gyárakkal megvívandó versenyharcban tiszteletreméltó eredményt.

A technikai művelődés a tanonckorban kezdődik. Legalább hat elemi osztályt végezzen minden tanonc. Műhelyi kiképzés, tanoncmunkakiállítás, szakirányu tanonciskola, gyakorlóműhelyek felállításuk lesznek a célhoz vezető eszközök. — Tanműhelyeket egyes rátermett mesterek telepén kell szervezni. Ajánlja szaktanfolyamok lépesőszerű tagozását, ipari szakiskoláink szaporítását, technológiai iparmuzeumok vidéken való szervezését. A kiállítások közül a szakirányuakra kell sulyt helyezni.

Modern motorok, munkagépek, szerszámok beszerzése megkönyítendő. Az ipar fejlődésének elengedhetlen feltétele a szakirodalom és pedig ugy a szakrajt mint a szakkönyvek erőteljes támogatása.

Az erőgépek, jelesül motorok közül különösen a villamos berendezésüké a jövő. — Olesőbb áramszolgáltatást sürget.

A kézműipari technika haladásával sor kerülhet a közműhelyek létesítésére is. Addig óvatosságot ajánl.

Nagyjából ez a önyv tartalma. Mindvégig érdekes példák, statisztikai adatok magyarázzák a programponctok indokait. — És az egész munkából kiesendül az egyszerűetből, a kézműiparosság alapos ismeretéből fakadó meleg közvetlen hang. Ilyen hangon csak az írhat tudományos problémákról, aki, miként orvos a betegén, tartja kezét ama sorsával küzködő osztály üterén.

Jeles, az iparpolitikát művelő állami s társadalmi tényezők számára értékes gyakorlati útmutatást nyújtó könyvet méltathatunk Sugár Ignác művében. Az elismerő kritikát szépen egészíti ki

egy előkelő helyről jövő díszes jutalom: az Országos Iparegyesület Halmos Izor-féle 1000 koronás pályadíja. Ugyancsak az Országos Iparegyesület vállalkozott a munka kiadására is.

A 7 ívre terjedő esinos kiállítású könyv ára 2 korona 50 fillér.

Milyen lesz a nyári divat?

A miskolczi korzó képe. Hölgyek, férfiak, gyermekek ...

(A Reggel tudósítójától.) Néhány hét és hirtelen, szinte észrevétlenül beleröpülünk a nyárba. Mostanában néha még ködös, — sűrű felhős napok tarkítják a tavaszt, néha azonban már vidáman ráncsüt a nap aranyszóttas fénye. Ilyenkor a déli korzón már megjelennek a kivágott ruhák, a tarka napernyők, meg a többi nyári jelenségek, a kirakatokban meg szalmakalapok kacérkodnak a változó idővel. A hölgyek és a férfiak is készülnek a nyárra, mert rövidesen csupa napsütéses, forró napjaink lesznek. Kíváncsian várják, hogy milyen lesz a nyári divat.

A Reggel fölkért néhány miskolczi kereskedőt, hogy mondja el, milyen lesz a divat a közelgő nyáron.

Hegyesi Jenő rajzolta le a hölgydivatot:

— Az alkalmi ruhák leginkább taftból és flörből készülnek majd a nyárra. A divatszinek lesznek: a generálkék, barna és sötétzöld. Uteai ruhákra a legutolsó divat szerint a fehér szín a legalkalmasabb és a következő anyagok: etanin, crepon, madeira és a száda. Selymekben a sotisch és a sikos, szalagokban a moireé, sotisch és a sikos. A bluzok fehér színben denevér-fazonban készülnek. Harisnyák feketék lesznek fehérrel himezve és fehér színezéssel himezve. Nagyon szép napernyöket fognak a hölgyek viselni: fehér madeira (himzett) kelméből. A ruhák különben még mindig szükek ellenben annál bővebbek a bluzok. A széles cipőkben az amerikai, a divat kalapokban meg viszont nagyobbak és nem lehetetlen, hogy rövidesen elérjük régi malomkő nagyságukat.

A férfi divatról Molnár Mihály a Neumann M. cég régi ki próbált alkalmazottja referál olvasóinknak. Ezeket mondta el a

„VIOLA“ virágszarnok

MISKOLCZ DEÁK-UTCA 6. SZÁM.
(a Színház épülettel szemben).

Ugyanilt eserepes virágok dús választékban szerezhetők be.

Alkalmi esokrok és koszorúk

izléseesen és pontosan készíttetnek.

Telefon szám 666.

férfiak nyári ruhaviseletéről:

Uri ember ki jól szeret öltözködni a kultura külsőségének első szolgája, de zászlóvivője is. — Felületes emberek azt mondják róla, hogy szabójának és manikűrjének a rabszolgája, de ezzel tévednek, mert az uri embert nem öltöztetik, hanem öltözködik és azért megy manikűröz, mert a test ápolása a kulturérzés egyik főtenyezője. Finom érzeke mindig megsejti a jövődivatot, nem fog sohase tulzásba menni, mert igen jól tudja, hogy a férfi öltözködésében is vannak dogmák, melyeket a divat sohase igyekszik ledönteni, hanem hozzájuk alkalmazkodni. Egyik fődogma: Az uri ember úgy öltözködik, hogy az utcán észre se veszik, a gigerli meg úgy, hogy mindenki megbámulja, megáll és utána néz.

Melyek azok a ruhák, melyek uri ember ruhaálmányában tavasztól őszig feltétlen szükségesek? Okvetlenül kell egy vagy két kétsoros kék sacco-öltöny, — valamint szükséges egy diszkrét szürke és egy sötét barna öltöny is.

A kétsoros kék öltönyt felváltva esik szürke kamgármadrággal, a kánikula idején pedig tenniszezésre is alkalmas fehér nadrággal is hordhatjuk. A kék sacco-öltöny nyári délutáni feszelen látogatásra is alkalmas.

— Esős napokra a szürke öltöny igen alkalmas és célszerű viselet.

— Felöltőkben az egyszínű szürke himalaja szövetből készült selyem kihajtással, mely minden időben és minden alkalomra használható. Aki pedig többet költ ruházkodásra, hüvösebb napokra egy nehezebb Vellour átmeneti kabátot is tart készletben. Sport vagy lóversenyre leginkább használjunk drappszínű kétsoros rövid felöltőt.

— Nagyon elegáns és szép viselet a selyemmel bélelt Inverness félgalléros köpeny is, amelyeket esküvőre, táncmulatságra, hangversenyre és színházba hordhatunk.

Aki tengeri fürdőbe készül, — gondoskodjék idejekorán két fehér vászon öltönyről, valamint egy sötét kék luster sacco és mellényről, melyhez egy minta nélküli cream színű nadrágot felhajtással viselünk. Aki pedig a hegyeken kívánja szünidejét tölteni, nem nélkülözhet egy angol homespun öltönyt rövid nadrággal és felvarrott zsebekkel, vagy viszi a jutányosabb, de kevésbé elegáns loden öltönyt; továbbá egy Hubertus vagy másfajta izléses felöltőt, amelynél a fanta-

ziának szabad tere nyílik egy szín, mint a szabás tekintetében.

Nemzetközi nagy fürdőhelyekre elvisszük a smokingot is, mely foconos, esetleg sálgalléros is lehet, mert az estélyi table d'hôte-nél okvetlen szükséges. Minden kétely eloszlatására állapítsuk meg, hogy smokinghoz mindig kemény mellü inget, fekete mellényt és fekete nyakkendőt használjunk, fekete vagy szürke gyöngy gombokkal és smokinghoz még télen se hordjunk cilindert.

Ha a hangversenyen vagy táncmulatságon is részt akarunk venni, úgy vigyük el frakkunkat is, melyhez csak fehér nyakkendőt, fehér gyöngygombokat, ha valódi ékszerrel nem rendelkezünk — viselhetünk. Külsejünkhöz tartozik, hogy nemesak mi, hanem gyerekeink is jól legyenek öltözve. Gyermek öltöztetése sok gondot okoz az anyáknak, holott ez oly egyszerű kérdés: Öltöztessük őket angol módra úgy az utcán, mint a szalonban, télen is, nyáron is.

— Ezeket véltem szükségesnek elmondani a divatról és hozzáfűzöm még, hogy a könnyedén kötött nyakkendő még sohase ártott a szellemességnek, valamint a jó modorból még nem szabad széllámosságra következtetni.

A nyári cipődivatról Szendrey Lajos cipész-mester, szaktanító mondott el egyet-mást A Reggel olvasói részére. Az érdekes sorokat alább közöljük:

A láb ruházatának divatjáról nem könnyű feladat beszélni. — Még az anatómiáról, az orvosi tudományról is azt hiszi sok ember, hogy ért hozzá. Hát még a divathoz! Mindazonáltal feladatomnak tekintem, hogy a láb anatómiáját és élettanát pár szóval egybefoglalva, vázát nyújtsam a test ezen részein kifejlődött divatnak. A láb ruházatánál épen úgy, mint az egész test ruházatánál nagy disciplina szabályainak kell érvényesülni, nevezetesen az esztetika, az anatómia, a fiziológia és higiénia. Ha a divatcipők, nem ezen szabályok szem előtt tartásával készültek, akkor azok nem felelhetnek meg céljaiknak, természetes, hogy ilyen munkákat csakis szakképzett kézműiparosok képesek előállítani, mert a tömegesen termelő gyár ezekre nem lesz képes soha. Innen van az, hogy az előkelő és jó izlésű közönség, aki a ruházkodásnál a saját egyéni izlését akarja kifejezéshez juttatni, nem rak tári cipőt visel, hanem szakkép-

zett kézműves cipész iparosoknál rendeli meg cipőit.

A nyári divat cipők világos, barna színű és szürke bőrből készülnek, az utóbbit inkább betétnek használjuk uri gombos és fűzős fél cipőkhöz, a hölgy közönségnek kivágott pántos és fűzős

félcipő lesz a divat angol formára készítve varrott talppal, mely igen könnyű és hajlékony, három négy cm. sarokkal, az uri cipők ugyancsak varrott talppal francia és angol stilben készülnek 2 és fél cm. sarokkal.

Szakértői szemle az ózdi katasztrófa ügyében

Pénteken vizsgálják az elszakadt kötelet

(A Reggel tudósítójától) A múlt hó 22-én, a délutáni órákban minden részletében megdőböntő katasztrófa történt a közeli ózdi vasgyárban, amelynek két munkás-ember esett áldozatul és többen megsebesültek. A szerencsétlen emberek borzalmas körülmények között pusztultak el: folyékony állapotban lévő, izzó vas ömlött a testükre. Egy hatalmas olvasztó üstöt emelt ki a daru, amelynek vontatás közben elszakadt a kötele, az üst lezuhant és a benne levő forró vas kiömlött. Az üst körül hat munkás dolgozott Juhász István vezetésével. Az üstöt egy daruval emelték ki a helyéről és a formák közé akarták szállítani. A daru karja leereszkedett és a kötelet az üst fogójához erősítették, majd kiemelték a helyéről.

Emelés közben a daru kötele hirtelen elszakadt, az üst a földre zuhant és a forró vas a munkásokra ömlött. A hat munkás azonnal elterült a földön és irtozatos jajaikkal törtek ki Juhász István és Valuha Ignác egész testükben borzalmas égési sebeket szenvedtek. A két munkás estére meghalt.

A katasztrófa ügyében a miskolci ügyészség és vizsgálóbíró-ság részéről azonnal megindult a legsebésebbkörű vizsgálat. Eb-neth Lajos kir. ügyész és Rázsó Gyula vizsgálóbíró utaztak ki a helyszínre, ahol megvizsgálták a darut, az üstöt és a kötelet, a mely elszakadt és aminek következtében a szerencsétlenség történt. Még a helyszínen kihallgatták a daruvezetőt és az üzem elő-munkásait. A kötel csak egy helyen volt elszakadva, kopás vagy a surlódás következtében történt rágás és egyéb foszlás a kötel-nem volt konstatalható.

A vizsgálat eredményéről jelentést tett Eb-neth Lajos királyi

ügyész Bulyovszky Gusztáv kir. főügyész-helyettesnek. Helyszínrá-jzot vettek fel és tovább folytatták a vizsgálatot, olyan irányban, hogy ethel-e valakit mulasztás vagy felelősség a szerencsétlenség ügyében.

Most újabb szakértői vizsgálat vált szükségessé. Mindenekelőtt az elszakadt kötelet kell tüzetesen vizsgálat alá venni és azt kell megállapítani, hogy a kötel gyöng-e és rossz volt-e már azelőtt is, vagy pedig nem? Az újabb szakértői szemlét pénteken tartja a miskolci kir. ügyészség. Braunfeld vasgyári főfelügyelő utazik ki Ózdra a hatósággal. Az ügyészség részéről Bulyovszky Gusztáv kir. főügyész-helyettes, a vizsgálóbíró-ság részéről pedig Rázsó Gyula dr., vizsgálóbíró lesz jelen a szakértői szemlén, amely hivatalosan van megállapítani az igazságot.

APOLLO nagy mozgószínház, WEIDLICH-palota

Műsor 1914. május hó 7-én

Humoros vigjáték est!

1. Nyitány
2. Apollo híradó.
3. Schnitz, a szabó.
4. A mama kedvence.
- 5-7. **Ó Fensége a trónörökös.**
Kacagató vigjáték 3 felv.
8. **Árpika állást keres.**

Heltai Árpád a miskolci Nemzeti Színház tánckomikusa előadásában.

Az előadások kezdete hétköznapokon délután 6 órakor és este fél 9 órakor. Vasár- és ünneppnapokon délután fél 3, fél 5, fél 7, és este fél 9 órakor.

WEGENER UTODA
MINNICH MIKLÓS
Miskolcz, Rákóczi-utca 16. szám

Fiók üzlet: Forgóhid. (Párisi fűző-készítő mellett.)
FEST, MOS, TISZTIT
Tanuló fizetéssel felvétetik.

Le'argyalták a honvédelem- ügyi és pénzügyi tárcát Teleszky az adókiivetésekről

(Fővárosi tudósítónktól.) Az ellenzéki sajtó napok óta izgatja a közvéleményt, hogy Budapesten a harmadik osztályu kereseti adókiivetés kapcsán a kormány óriási mérvű adóemelést tervez. Nagy tájékozatlansággal vagy talán erős roszhiszeműséggel hangoztatják a vádat. Nem kutatják annak igazságát, hanem csak azt nézik, hogy ennek a híresztelésnek terjesztése felette alkalmas rá, hogy a kormány és a többség ellen hangulatkeltés céljából felhasználják. Teleszky pénzügyminiszter mai költségvetési beszéde kapcsán alkalmat vett reá, hogy ezt a valótlan hirt világosan, határozottan és meggyőzően megcáfolja. A miniszter kijelentette, hogy egyáltalán valótlan az, mint ha a kormányt a harmadosztályu kereseti adót emelni akarná és adatokkal igazolta be, hogy ezt egyáltalán nem vette tervbe. Előadta a miniszter, hogy Budapesten az eddigi lefojlt két kiivetési nap alatt 1192 adózó adóügyét intézte el az adókiivető bizottság és ezek közül csak 30 felebbezett. — Hogy mit jelent az, ha Magyarországon, ahol mindenki felebbezni szokott, 1192 adózó közül 30 maradt elégeletlen adójának megálapításával, az minden kommentárnál ékebbben szól az ellenzéki vád alaptalansága mellett. — Elmondotta a pénzügyminiszter, hogy a pénzügyi hatóságok a múlt alkalommal 7,984,000 koronára preleminálták Budapesten a harmadosztályu kereseti adót, holott ezuttal az előirányzat csak 7,900,000 koronát tesz ki. Ez az autentikus adat azt bizonyítja, hogy nemcsak hogy nem vették tekintetbe a három év alatt beállítható etrmészetes fejlődést, hanem egyenesen az adó csökkentését tervezik. Végezetül a miniszter beigazolta, hogy a most tárgyalt költségvetési előirányzatban az egész országban a kereseti adó 5 millióval kisebb összegre van előirányozva, mint a múlt alkalommal. Mindezeket Teleszky pénzügyminiszternek sikerült bebizonyítani, hogy itt ismét egy rosszindulatu ellenzéki manőverrel állunk szemben, amelynek nincsen egyáltalában semmi alapja. A miniszter szavai megnyugtatólag hatottak a képviselőházban és bizonyára éppen olyan megnyugtatólag fognak hatni az ország adózó polgárságára, amely ezek után az ellenzéki hangulatkeltésnek bizonyára nem fognak felülni.

*
Simoncsics Elemér alelnök 11 órákor nyitja meg az ülést.

Elnöki bejelentések után a honvédelmi tárca tárgyalása következett.

Molnár Viktor előadó ismerteti a költségvetést.

Simon Elemér kifejti, hogy az új véderő törvény alkalmazásánál azért merült fel annyi kétség, mert sok mulasztást kell pótolni.

Karátsony Lajos államtitkár reflektál az elhangzott észrevételekre.

Ezután áttér a Ház a pénzügyi tárca költségvetésére.

Hegedüs Lóránt előadó hosszasan mutatja be a költségvetést, melyet elfogadásra ajánl.

Hantos Elemér szerint a múlt évi gazdasági válság nagyobb volt, mint az eddigi válságok együttvéve.

Münnich Kálmán sürgeti a bányatörvény revízióját. — Almácssy László a banktörvény reformjáról beszél.

Szünet után Simoncsics Ele-

mér negyedöt órákor nyitja meg az ülést.

Hoványi Géza a pénzügyminiszter megreformálását ajánlja a miniszter figyelmébe.

Teleszky pénzügyminiszter reflektál az elhangzottakra és beszél az adókiivetésről, amelylyel cikkünk bevezető részében foglalkozunk.

Ezután a Ház elfogadja részleteiben is a pénzügyi tárca költségvetését.

Teleszky János pénzügyminiszter betérjeszti az appropriációs javaslatot.

Az interpellációs könyv felolvasására kerül a sor. Preszly Elemér nines jelen, interpellációját törlik.

Gieswein Sándor az érsekújvári keresztény szocialista gyűlés betiltása miatt interpellál.

A Ház elhatározza ezután, hogy legközelebbi ülését pénteken délelőtt tartja.

A miskolczi munkáspénztár csalója

Más néven a kórházban

(A Reggel tudósítójától.) A csalások tarka és változatos krónikájába egészen új és fordulatossal vonult be Spiegel Zoltán huszonegy éves miskolczi állítólagos mézárósság. A ravasz fiatalember nem első alkalommal szerepel ezuttal a rendőrségen, nem a premiér lázával áll a rendőrfogalmazó előtt, hanem a repizik unottsága és közömbössége ül az arcán. Spiegel Zoltán most nem mindennapi trükkel operált, ötletesen csapta be a miskolczi munkáspénztár. A rafinált csaló heteken át más néven szerepelt és ily módon ingyen gyógykezelte magát. Csúpan az egy mentő körülmény van az ügyben, hogy Spiegel most nem vagyoni előnyök szerzése céljából csalt, hanem az egészségéről volt szó, talán a nyomorult, kis élete forgott kockán, ezt akarta menteni és ezért folyamodott meg nem engedett eszközökhöz.

Spiegel Zoltán még a múlt év december hó 7-én jelentkezett a miskolczi munkáspénztár pénztárnál. Székely Károly pénztári fagnak mondotta magát s gyógykezelést kért. A kezén volt valami veszedelmes seb és ezt meg kellett operálni. Spiegel Zoltánt az orvos megvizsgálta és a pénztár február hó 7-én felküldte Budapestre az Országos Pénztárhoz, amely pesti helyi kórházba helyezte el. Spiegel Zoltán február 7-től március 14-ig felelt a kórházban, mint Székely Ká-

roly. Ezután hazajött Miskolcra és itthon kezelte magát tovább. Rendesen járt az orvoshoz, rendesen felvette a táppénzt, holott nem is volt tagja a pénztárnak és holott nem is volt Székely Károly, hanem Spiegel Slager Zoltán. Ez a körülmény azonban nem zavarta Spiegel Slager Székely Károly urat, mivel ő nem egy precíz, nem kaszinói tag, — de még csak nem is egyenes és becsületes ember. Spiegel Zoltának még egy műtéten kellett volna átesnie, a munkáspénztár tehát április hó 26-án újból felküldte Budapestre és befeküdt a pénztár költségén a kórházba.

A napokban névtelen levél érkezett a Munkáspénztár pénztár címére, amelyben tudatja az intézet a jóakaratu Anonymus, — hogy az a Székely Károly, aki a pénztár költségén egy budapesti kórházban fekszik, az a Székely Károly nem Székely Károly, hanem Spiegel Zoltán. Kállai Géza igazgató azonnal érdeklődni kezdett és rövid nyomozás után megállapították, hogy a névtelen levél író igazat mondott. Kállai igazgató jelentette az esetet a budapesti rendőrségnek, amely Székely Károlyt alias Spiegel Slager Zoltánt letartóztatta. Csalás büntetése miatt megindult ellene az eljárás.

HIRDESEN A REGGEL-BEN

A váci államfogház első lakói

Látogatás Sassy Árpádnál

(A Reggel tudósítójától.) Ismét híre jár, hogy az igazságügyminiszterium a váci államfogházat megakarja szüntetni, mert egyrészt nem felel meg a céljának másrészt pedig teljesen elégeendő a szegedi. Ha megszűnik a váci államfogház, akkor történelmi multunknak ezer kedves, érdekes emléke omlik a fejedés palástjába. Hosszu, nehéz küzdelmébe került a magyar nemzetnek, amíg sikerült kiverekdnie a váci államfogházat.

A kiegyezés után 1866-ben történtek az első sajtó elítélések. Böszörményi Lászlót itélték el egy évre, amiért lapjában, a Magyar Ujsághban leközölte a Kossuth Lajos váci beszédét; Tánicsics Mihály és Mészáros Károlyt pedig egy-egy havi államfogházra itélték kaució nélküli politikálásért. A delikvensok a Lipót-utcai zord és egészségtelen fogházban kezdték meg büntetésüket, ahol az egészségtelen cellákban Tánicsics szivbaja annyira előrehaladt, — hogy katasztrófától lehetett tartani és Böszörményi tudóbajt kapott.

A közvélemény megmozdult és követelni kezdte a közönség és parlament egyaránt, hogy a betegeket, akik mindketten képviselők voltak, közismert puritánok és népszerű kurne vezérek, szállítsák egészségesebb helyre és különítsék el a betörőktől és rablógyilkosoktól.

Március 24-én Böszörményi meghalt a fegyház fogházi cellájában. Erre egyenesen lázadás tört ki Pesten. Temetésénél óriási demonstráció tört ki, a fél ország felutazott tüntetni a kormány ellen, az ifjúságot Hegedüs Sándor a későbbi miniszter vezette, Irányi Dániel pedig egyenesen gyilkossággal vádolta meg az Andrássy-kormány igazságügyminiszterét, Horváth Boldizsárt, a kit Tisza Kálmán indítványára társadalmi bojkott alá helyeztek.

A kormány e terror hatása alatt rendezte be az első állami fogházat Vácra, amelynek legelső lakói között volt Sassy Árpád, Miskolc város most nyugdíjazott polgármestere, akit sajtóvétségért büntettek meg. — Sassy Árpád, az Arany Trombitát szerkesztette Tánicsics Mihálylyal és egy cikkeért itélték el egy évi államfogházra, melyet Vácra töltött ki.

*
Az Urak-utca 68. szám alatt lakik Miskolcra Sassy Árpád. — Este hat óra felé járt már az idő,

mikor fölkerestem. Sassy Árpád ott sétált az udvarán levő kertjében és a virágzó, zöldelő fák tavaszi illatát élvezte. Mikor meglátott az öreg ur, csöndesen megszoritotta a kezemet és a kerti verandára vezetett. Mindenféléről beszélgettünk, aztán lassan rátért a régi dolgokra:

— Bösztörényi László negyvennyolcas párti képviselőt, aki egyike volt annak a hét magyar képviselőnek, akik a negyvennyolcas pártot megalakították, sajtóvétségért egy évi fogházra ítélték. A szerencsétlen mellbeteg embert a pesti Lipót-utcai börtönbe zárták, ahol azonban a rettentő levegő valósággal megemésztette és rövidesen bele is halt. Ekkor felzudult az egész magyar közvélemény az akkori igazságügyminiszter, a különben végtelenül kedves, derék és becsületes Horváth Boldizsár ellen. Ekkor a miniszter 1869-ben elhatározta, hogy külön államfogházat építtet. Ki is szemelt erre a célra egy alkalmas helyet Vácra, szemben a fegyházzal. Alacsony, földszintes ház volt ez, Lindenbaum fogházi szállítónak a tulajdonát képezte és huszonkét szobából állott. Ezt a házat bérelte ki Horváth Boldizsár és itt rendezte be az államfogházat. Én az „Aranytrombita” című lapban megjelent egyik cikkem miatt kerültem oda. A cikkemben állítólag felségsértést követtem el. Röviden ez volt a tartalma: Akkoriban rendelték el a határőrvidék — három-négy megye — polgárosítását. A Bach-korszakban ugyanis katonai uralom alá vették a határőrvidéket s a magyar kormány megalakulásakor a miniszterelnök, gróf Andrássy Gyula rendeletet kapott, hogy tegyen előterjesztést a felségének a polgárosítás ügyében. — Ugyanilyen rendeletet kapott azonban az osztrák miniszterelnök és az osztrák hadügyminiszter is. Én az ellen fakadtam ki, hogy mi közük mindezekhez az osztrák minisztereknek? Ez a magyar alkotmány nyílt megsértése! A cikkemben felségsértést láttak és vád alá helyezték. Nekem akkoriban két ügyvédem volt Pesten: dr. Mátyus Arisztid és dr. Füzessey Géza. A tárgyaláson Füzessey, aki különben honvédelmi nagybíró is volt, védett és többek közt ezeket mondta védőbeszédében: „Ha ebben a cikkben királysértés lenne, akkor nem védeném, hiszen honvédelmi nagybíró vagyok!” Mégis elítéltek egy évre és ezer pengő forint mellékbüntetésre is. Így kerültem 1869-ben huszonnégy éves koromban a váci államfogházba.

Az öreg ur elhallgatott. A mesze szíbe nézett és a gondolatai között keresgélte, aztán csöndesen, lassan rágyújtott hatalmas, barna tajtékpipájára s így folytatta:

— Heten voltunk az első esztendőben együtt letartóztatva Vácra az államfogházban. Csávolszky Lajos, Román Sándor egyetemi tanár, országgy. képviselő, Miletics Szvetozár szerb képviselő, Urbán József ultránus pap, Mészáros Károly a Ludas Matyi és a Népszava szerkesztője, egy kecskeméti fényképész, akinek a nevére már nem emlékezem és én. Urbán József volt az a pap, aki negyvennyolcasban a tótokat ellenünk vezette. Egy félétét töltött a fogházban. Az első igazgatója a fogháznak egy erdélyi fiatalember volt, aki a szabadságharc alatt Bem oldala mellett szolgált, mint hadsegéd. Utána Kovács Ernő lett az igazgató. Mi elég jól élünk a fogházban, olvashattunk, dolgozhattunk, mindegyiknek külön szolgánk és nekem három szobás lakásom volt. Kezdetben fogházi kosztot ettünk, de mi kifogásoltuk, mert rossz volt, levelet is írtunk Horváth Boldizsárnak, aki aztán megengedte hogy vendéglőből hozassunk magunknak kosztot. Vácra abban az időben egyetlen valamire való vendéglő a „Curia” volt és mi mind a heten onnan hozattuk. Egy ideig éjszakaiként gyalogos bakák őriztek bennünket, azonban mi leittattuk őket és reggelre rendszeren félholtak voltak. Később, látva, hogy úgy sem akarunk megszökni, — megszüntették az őrséget. — Jól éreztük magunkat és vidáman töltöttük el az esztendőt. Mészáros Károlyt mindig Ludas Matyinak hívtuk. Állandóan veres Garibaldi-inget veres mellényt, darutollas magyar kalapot hordott. Érdekes jelenet játszódott le, mikor eltávozott a fogházból. Több ezer ember kísérte ki a váci állomásig cigánybandával, zenezóval. — Azonban az állomáson a bakter nem akarta beengedni a váróterembe. Véletlenül éppen azon a vonaton utazott gróf Apponyi Albert és ő is végignézte a jelenetet. A bakter sehogysem akarta Mészáros és a tömeget beereszteni, mire Mészáros hirtelen a mellére esapott és így kiáltott a bakterre:

— Tudja-e, hogy kivel beszél? Én Ludas Matyi vagyok.

A szegény bakter szörnyen elnémult s azt hitte, hogy valami idegnországbeli herceggel áll szemben. Mielőtt aztán indult a vonat, egy marék pénzt szórt a cigányok közé. Emlékeim. Nagyon szerettem az államfogházban Urbán Józsefet is, aki ehlibokai pap volt tulajdonképp. Később, a kiszabadulása után szuperintendens lett. A fia, Szvetozár, most Liptószentmiklóson hirlapíró.

— Mondjon valamit, kedves bátyám-uram, Tánescs Mihályról és az Aranytrombitáról?

Sassy Árpád lassan beszélt: — Tánescs szerb családból

származott. Mint takács legény végezte el a gimnáziumot és a bölcsészeti fakultást. Életének több, mint felét töltötte börtönben. De én csak azt mondom, ne adjon az Isten a magyaroknak jobb hazafit nála. Mikor egy ízben Budán volt fogva, megvakult. A pincéjének ablaka fölé t. i. valaki bádoglemezt szögezett, úgy, hogy ha a nap sütött, akkor rettentő erővel verte vissza a fényt. Ez okozta a vakságát. Később dr. Egei József orvos Pesten megoperálta és Tánescs visszanyerte látóképességét. Akkor csináltuk az Aranytrombitát, a minnek én voltam a felelős szerkesztője. Ez volt az első magyar demokratikus, szocialista ujság; — mindig a tiszta, igazi szociális emberi eszmékért küzdöttünk. Azóta Tánescs már régen meghalt.

Az öreg ur lassacsán újra rágyújtott a beszélgetés közben megint kialudt pipájára, mosolygott aztán csöndesen mondta:

— Negyvenöt éve... (j. á.)

Katonadráma Leobenben Egy főhadnagy lelőtte ezredorvos fivérért

(A Reggel tudósítójától.) A Gráccal szomszédos osztrák városkának megint véres szenzációja van: az éjszaka egy főhadnagy lelőtte a fivérért, egy ezredorvost, az áldozat pedig halálos sebeiben maga adta meg magának a kegyelemdőfést: agyonlőtte magát. Három lövéssel leterítette fivérért, mikor az ajtót nyitott neki a kopogtatására. — A szörnyű testvérgyilkosság motívumáról eddig nem tudnak még semmit, a tudósításokból az a valószínűség ütözködik ki, hogy Menz Frigyes a gyilkos főhadnagy, aki Hajmáskérről érkezett Leobenbe — exaltált, epileptikus ember volt és egy rohamában lőtte le a testvérét.

Leoben, május 7.

A Reggel tudósítójától.

Borzalmas katonadráma történt Leobenben az elmúlt éjszaka. Dr. Menz Félixet, a 3. Landwehr gyalogos zászlóaljának ezredorvosát fivére, Menz Frigyes tüzér-főhadnagy több revolverlővéssel megölte. Egyenesen fivére lakására sietett és bekopogtatott. Fivére, aki alsóruhában volt, kinyitotta az ajtót.

Abban a pillanatban, amikor az ezredorvos megfordult, hogy az ajtót betegye, a főhadnagy, aki közvetlen közelében állott, **szolgálati revolveréből szó nélkül hatszor rálőtt az ezredorvosra.**

Menz ezredorvost három golyó érte. Kettő a nyakába, egy pedig a hátába furódott. A szerencsétlen ezredorvosnak még volt anynyi ereje, hogy szállásadóójának szomszédos hálószobájába átvándorolt és arra kérte az asszonyt, hogy adja oda neki a revolverét. Mikor az asszony ezt megtagadta, ő maga átvándorolt hálószobájába, elővette szolgálati revolverét, ágyába feküdt és úgy látszik, teljes tudatában annak, hogy sebesülései halálosak,

szívének irányította a revolvert és elsütötte, amikor beharagantak hozzá, már halott volt.

Értesítették a katonai hatóságot és csakhamar bizottság jelent meg a helyszínen, mely a lakást elzáratta.

A miskolci gyalogezred a vakokért Kétszáz urihölgy akciója

(A Reggel tudósítójától.) A szerencsétlen világtalanok javára május 10-én nagy gyűjtési napot rendeznek. Dr. Nagy Ferencz polgármester a gyűjtés megtartására szükséges engedélyt már megkapta. Azonkívül Seipka József, a 65. cs. és kir. gyalogezred parancsnoka ma arról értesítette a vakokat gyámolító intézet vezetését, hogy az ezred zenekara a siker érdekében szívesen hangversenyezne délelőtt tizenkettőtől a Városháztéren.

A vezetés felhívására ezideig több mint kétszáz urihölgy és urleány jelentette be, hogy hajlandó részt venni a gyűjtésben. — Az eddigi jelek szerint a vakok napjának fényes sikere lesz, mert ugyszólván az egész város társadalma régóta részvétellel foglalkozik a vakok ügyével. A Reggel tegnapi számában mi is közöltünk egy nagyobb riportot a vakok intézetéről.

URANIA

Nagy Mezőszínház (Széchenyi-utca) 100.

Műsor május hó 7. és 8-án

Atlantis

a Nordisk-gyár legnagyobb filmdrámája. 2600 méter.

Marsékelten felemelt helyárrakkal.

Az előadások kezdete: Hétköznapokon délután fél 7 és este fél 9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon d. u. fél 3, fél 5, fél 7 és este fél 9 órakor.

A NAP ESEMÉNYEI

A legfiatalabb tanács

*

A városi restaurálás alkalmából érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy a miskolci tanács — kor szempontjából — a legfiatalabb az országban. Szombati László főszámvévo a tanács legidősebb tagja, de szellemben, gondolkodásban, világnézetben ő is friss és modern. Szombati László főszámvévo nagytudású, képzett ember és a felette elshant idő nem tette konzervatívá. Utána Nickel József következik az évek számát tekintve. Nickel József tanácsnok 41 éves. Most már nagy distanciák következnek, a fiatal évjáratok. Dr. Nagy Ferenc polgármester 34 éves, Hodobay Sándor gazdasági tanácsnok 34, Csonthó Dezső tb. tanácsnok 33, dr. Halmay Béla főjegyző 33 és dr. Silbiger h. városi főügyész ugyancsak 33. A kimutatott statisztikánál nemesak az az érdekes, hogy a tanács a fiatalág jegyében működik, hanem az, hogy Nagy Ferenc dr., Silbiger, Csonthó és Halmay egyugyanazon gimnáziumba jártak, egy évben érettségiztek és egy időben indultak utnak. Hodobay Sándor dr., gazdasági tanácsnok is abban az időben végezte középiskolai tanulmányait, amikor a tanács másik három tagja, de ő Eperjesen érettségizett.

Más városokban aligha lehetne ilyen kimutatást közölni a tanács tagjairól, más városokban az öregség, a negyven éven felüli évszámok dominálnak. Miskolc város tanácsában esupa fiatal, — munkabíró, ambiciózus tagok foglalnak helyet, nyitott szemmel, frissen és általános megelégedéssel végzik komoly feladatukat.

— **Kossuth Ferenc állapota.** Budapestről jelentik: Kossuth Ferenc állapota változatlan. Este kilenc órakor megvizsgálta Müller professzor és konstátálta, hogy a beteg láza emelkedik.

— **Adókiivetések.** Miskolcson és Borsodmegyében június 1-én kezdődnek meg az adókiivetések. Az adókiivető bizottságok már meg is alakultak. A miskolci adókiivetéseknél a kincstár Pásztor Ferenc pénzügyi titkár fogja képviselni, aki bár a minimum tekintetében kötve van, a legmesszebbmenő méltányossággal fog a felekkel szemben eljárni.

— **Választások a munkáspénztárnál.** A munkásbiztosító pénztár igazgatósága ülést tartott, — amelynek keretében megejtették a választásokat a megüresedett tisztviselői állásokra. Első osztályú kezelőtiszt lett Boross Jenő, második Kocsis Mihály és harmadik Szeder Ferenc.

— **Bakkanesszállítás a honvédség részére.** A miskolci Kereskedelmi és Iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a m. kir. honvédség 1915. évi rendes láb-beli szükségletének 50 százalékát képező 14500 pár bakkanes és 6800 pár könnyű cipő szállítására pályázat hirdettetik. A pályázatban láb-beli készíttéssel foglalkozó kisiparosok és kisipari szövetkezetek vehetnek részt. — Az ajánlatok legkésőbb f. évi május hó 16-ig a miskolci kereskedelmi és iparkamarához nyújtandók be.

— **Borsodvármegye közigazgatási bizottsága** e hó 12-én, délelőtt fél tíz órakor, Miskolcson a vármegye székháza kis tanácsstermében dr. Tarnay Gyula főispán elnöke mellett rendes havi ülést tart.

— **Leégett tanya.** Melezer Aladár tárnokháza birtokán ma óriási tűz pusztított. Majdnem az egész tanya beleveszett a hatalmas lángokba. Barta József né kenyeret sütött és a kemencéből kipattanó szikra okozta a tüzet. A kár meghaladja a huszezer koronát.

— Tisza Kálmánné emlékezete

A budai református egyház Szilágyi Dezső-téri tempelmában a magyar református társadalom impeczans kegyelettel áldozott Tisza Kálmánné, e glóriás magyar nagyszony emlékének. A templom meghitt millieujében, a magyar stílusú márvány-oszlopok, színes üvegek és örökzöldek között valóban kegyeletes emléknepélyt folyt le. Délután öt órakor a kis templom etljesen megtelt a magyar református társadalom vezető férfiival és hölgyeivel, kik egyforma szeretettel és hálával adóztak a nemesszívú, emberbaráti célokért egész életén át ideális lelkesedéssel dolgozó nagyszony emlékének.

A megnyitó beszédet Némethy Károly államtitkár mondta, magasszárnyalású gondolatokkal néftatván a nagyszony emléket. A nagyszabású beszéd után karének, majd Balthazar Dezső hatalmas beszéde következett, a mely után Haypál Benő református lelkész mondott emelkedett imát. Az ünnepi programot általános zsoltár-éneklés fejezte be. Az ünnepségen a miskolci református társadalmat özv. báji Patay Gyuláné képviselte.

— **A hitvesgyilkos elmeállapota.** Szegedről jelentik: Várad János 45 éves földműves Hódmezővásárhelyen négy revolverlövéssel megölte tőle különváltan élő feleségét. Az ügyészség gyilkosság büntetével vádolja Váradit, aki kedden került a szegedi esküdtbírószág elé. A tárgyaláson a vádlott, akit a vizsgálatifogság láthatóan megviselt, olyan zavarsan viselkedett, hogy az orvos-

szakértőkkel kellett őt megvizsgáltatni, akik a gyilkost testileg-lelkileg degeneráltnak nyilvánították. A bíróság erre elnapolta a tárgyalást és elrendelte a vádlott elmeállapotának alapos megfigyelését.

— **Szökni akart a vizsgálati fogoly.** Szegedről jelentik: Főrgeteg Sándor 36 éves rovtomultu tolvajt az országos vásárban zseb tolvajlásán érték. Letartóztatták és aszegedi ügyészség fogházába esukták. A rabiatús ember cellájában dühöngeni kezdett, döngötte a vasrácsot, kitorpte a cella ablakát, eközben a kezét is megsebesítette. Azonnal átszállították a Csillaghörtönbe, ahol az orvos be-kötözte a sebeit. Mikor visszaki-sérték a törvényszéki palotába, a folyosón vad futásnak eredt és megakart szökni. A börtönőr vetette magát utána, alarmirozta az ügyészséget, mire Török Sándor hivatalnok rávette magát a fogolyra és egy ügyes fogással le-teperte őt. Dulakodni kezdtek, birkoztak, hemperegtek a folyosón a peresedő felek szemeláttára, akik közül senki sem mert beleavatkozni. Félórai küzdelem után végre megfékeztek és megkötözték az elhívott börtönőrök Főrgeteg Sándort, akit visszakisérték a fogházba.

Az árokba zuhant lovakért A peresztes város

(A Reggel tudósítójától.) Érdekes ügyet tárgyalt ma a miskolci kir. törvényszék Geöcze Bertalan táblabíró elnöke mellett. A felperes Neumann Adolf miskolci fuvaros vállalkozó volt, aki a város ellen indított kártérítési pört. A kereset alapjául egy bal-eset szolgált. Neumann Adolf kocsisa egy szekérrel a múlt év március hó 26-án este nyolc órakor az Ujváros-utcán hajtott végig, a mely akkor az ott végzett vízvezetési munkálatok következtében

Komoly megszívlelésül!

A nagyközönség minden józan kritika nélkül használja a nyereszkezésre alakult vegyészeti gyárak értéktelen, de a legtöbb-

ször a fogakra káros hatású, minden szak-tudás nélkül készült

**Száj- és fog-
ápoló szerelt** és nem is sejtí, hogy a hang-zatos, cifra reklámszövegek az ő jó-hiszeműségére pályáznak, az ő megfogására valók. A ki komolyan értékeli szájának és fogainak épségét, az csak az orvostudományos alapon, szaktudással készült **SANITOL** (szájvíz, fogpor, fogkrém, fogkefe) fogápoló szerekkel biztosíthatja szájának üdeségét, tisztaságát és fogainak épségét. Mindenütt kapható.

Lakás változás!

FRIEDMANN HERMANN angol és francia női szabó lakását Széchenyi-utca 4. szám alá (Diószeghy-ház, Koronaszállal szembe) helyezte át.

— **Dr. Politzer József** szülész, nőorvos lakását a Borsodmegyei Takarékpénztár épületébe helyezte át.

— **Nagyszombati földhitelintézet** kölesön közvetítő irodája most Városház-tér 20., az emeleten van. Előnyös jelzőlog kölesönök és ingatlanok eladása.

VIZVEZETÉK ÉS CSATORNÁZÁS
BERENDEZŐ VÁLLALAT

Bakos István

Miskolc,
Széchenyi-utca 97.

TELEFON 359

Kívánatra költségvetést díjtalanul készít
Évi jókarbantartást vállal.

az elasztikus
cipősarok
PALMA
figyelje
meg
TARTÓSSÁGÁT

az oldalain fel volt ásva, de a közlekedést nem zárták el. Azonban az uttesten is volt egy metsző árok és minthogy az korláttal ellátva és kivilágítva nem volt, az utat keresztül szelő ezen árkot a kecsis a sötétségben észre nem vehette s így történt, hogy a lovak az árokba zuhantak és odapusztultak. A lovak mentése közben a hámoat el kellett vágni és így Neumann Adolf mintegy 2200 korona kárt szenvedett és annak megtérítése miatt pört indított a város ellen.

A bepörölt város a kereset elutasítását kérte, továbbá a városnak a perköltségekben való elmarasztalását is, mivel tagadta, hogy a várost bármily mulasztás terhelné s hogy azzal Neumann Adolfnak károsodása okozati összefüggésben állana, egyben tagadta a felperes felszámított kárösszességének is a helyességét és valóságát.

Neumann Adolf a per folyamán beigazolta, hogy az elpusztult két ló vételára 1960 korona volt, a tönkrement szerszámok értéke pedig 240 korona értéket képviselt. E két összeget jelölte meg a kereset alapjául, azok: 1960 korona meg 240 korona, összesen 2200 koronát tettek ki.

A kir. törvényszék a perbeli ellenfelek által felsorolt összes bizonyításokat tekintetbe vette, a

biróságnak mindenre kiterjedt a figyelme, mielőtt ítéletet hozott volna ebben az ügyben, amelyet ma tárgyaltak. Az ügyet dr. Gyika Emil törvényszéki bíró referálta a tanácsban.

A kir. törvényszék Neumann Adolf keresetének csak részben adott helyet. *A várost végrehajtás terhével arra kötelezi, hogy Neumann Adolfnak 1050 korona tőkét, ennek a kereset beadása napjától, vagyis 1913. évi április hó 4-től számítható 5%-os kamatait és 204 korona 60 fillér perköltséget tizenöt nap alatt megfizessen.*

A város jogi képviselője az ítéletet megfélebbizte.

APRÓ HIRDETÉSEK

Földszintes ház a város központjában eladó. Cím a kiadóban.

Intelligens fiatal emberek

Kitűnő házi kosztot kaphatnak jutányos áron (kívánatra házhoz szállítva) Farkasnerál Deák-utca 18. szám alatt. 293

Férfi szabósegédek

kis- és nagymunkára felvételnek Weisenberger Mór férfi szabó üzletében Ujdiósgyőr, Bankpalota. 294

Csinosan butorozott külön bejáratu szoba május hó 1-re kiadó.

Cím a kiadóban.

Különféle butorok,

valamint férfi és női divatcikkek

olcsó árban vásárolhatók

WALLENSTEINNÁL, - Arany

János-u. 66. délután 2 órától. w.

Kis boltban

nagy cipő elárusítás

Pfeffer Ede cipőraktárában

Miskolc, Széchenyi-u. 101. szám alatt.

(Borsodmegyei Bankpalotával szemben.)

Üzletem kibővítése alkalmából a raktáron lévő **férfi, női és gyermek-cipőket** minden elfogadható árban elárusítom.

20.000 pár tavaszi

férfi, női és gyermek-cipő már megérkezett, melyeket szintén a legelőnyösebb árban bocsájtok a n. é. közönség rendelkezésére.

Csinos földszintes

ház a város legszebb helyén kerttel, vízvezetékekkel és villanyvilágítással, veranda, adómentes, **eladó.**

Cím a kiadóhivatalban.

Aktuális kérdések és feleletek.

Hol a legjobb levegő?

A Tátrában.

Hol lehet a legjobban szórakozni?

A Tátrában.

Hol lehet a legjobb bort kapni?

A Tátrában.

Hol lehet a legizletesebb ételeket kapni?

A Tátrában.

Hol találkozik az uri közönség?

A Tátrában.

Hol van a Tátra?

Miskolcson Nagy-Avas 384. sz.

Társas vacsorák jutányosan elfogadtnak.

Telefon 479. K

Minden pénteken szegedi háiaszlé.

Siremlékek

legnagyobb választékban
legolcsóbb gyári árakban

EDELSTEIN HERMAN ÉS FIA

sírkőraktárában

Miskolc, Zsolczai-kapu 34.

Telefon 476.

Alapítva 1874.

Nézzé meg jól!

Ez az eredeti, a valódi

SZT. ISTVÁN

Duplamalátasör, a Kőbányai Polgári
Szerfőzde világhírű győrtmánya.

Kapható: minden fűszer- és csemege-üzletben és jobb kávéházban. Minthogy e sört mindenfelé utánózzák, vásárlásnál kérjen határozottan Szt. István duplamalátasört. Mást ne fogadjon el!

Főraktár: Braun Árminnál, Széchenyi-utca 137. szám. Telefon 76. szám. — Ugyanott kaphatók a Kőbányai Polgári Szerfőzde utólréhetetlen minőségű világos söréi.

A Szt. István duplamalátasör hordókban csapolásra kerül: Böczögő József, Lefler Béla, Mayer József Kispipa éttermeiben és Potenga András vendéglőjében.

MISKOLCZI KERESKEDELMI ÉS GAZDASÁGI BANK R. T. MISKOLCZON.

Alaptőke és tartalékok 1.400,000 korona.

(Érdeklődésben a Magyar Általános Takarékpénztárral Budapest.)

Törlesztéses kölcsönöket földbirtokra és házakra előnyös feltételek mellett folyosít vagy convertál. Leszámitol váltókat.

Jelzálog kölcsönöket nyújt földbirtokra, valamint házakra. Betéteket elfogad, takarékpénztári könyvecskére, pénztári jegyekre és folyászámlákra.

Előleget ad őrtekpapirokra.

Elfogad megbízásokat értékpapírok vételére és eladására.

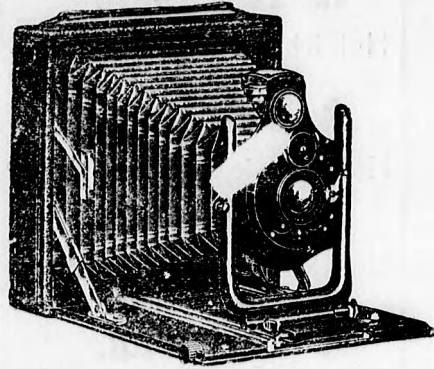
Vesz és elad mindennemű külföldi pénznemeket.

Bevált szelvényeket és kisorsolt őrtekpapirokat.

Életbiztosítással kapcsolatos betétüzletet köt minimális heti 1 korona befizetéssel.

Magán letétpénztárakat (Safe Deposits) bocsát felelősek rendelkezésére.

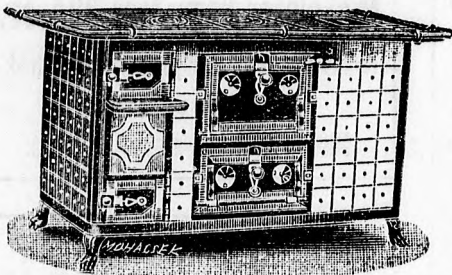
**Miért nem vesz részletfizetésre
egy pompás fényképezőgépet**

FERENCZI B.
fényképeszeti szaküzletében
Miskolczon.

**A fényképezés a legszebb
a legolcsóbb, a
legmulatságosabb sport.**

SZLAVKOVSKY IMRE

takaréktűzhely-gyáros
és épületlakatos

Miskolcz, Horváth-u. 12.

Alapított 1853-ban. Telefon 2-29.

Ajánlom kitűnő minőségű elejes
és asztalalaku tűzhelyeimet, melyekből
állandó nagy rak árt tartok. Külön-
sen ajánlom legújabb szerkezetű,
„asztaltűzhelyeimet” melyeket

„Titania” néven hoztam forgalomba. — A tulhalmozott árukészletem és a rossz
üzleti viszonyok folytán erősen leszállított árban bocsátom a nagyérdemű közönség
rendelkezésére. Ajánlom továbbá *eszlingeni faredőnyeimet*, melyeket gyorsan száll-
lítok s ezeknek alkatrészeiből nagy raktárt tartok. Készítek mindenféle *épületvasalá-*
sokat, lépcső-, folyosó- és sirrácsokat, vaskapukat

Rajzokkal, költségvetéssel szívesen szolgálok.

Nedves szobák kiszáritására nagyobb mennyiségű kocsz-kályhát tartok raktáron
melyeket napi 60 filléret kölcsön adok.

Javításmentes leőfedések és
falburkolások

Eternit

PALABÓL

Csak akkor valódi
ha minden lapon

az
Eternit
íróvényileg védett
szóvédjegy dom-
bornyomásban
látható.

ETERNIT-MŰVEK
HATSCHEK LAJOS,
BUDAPEST
VI. ANDRÁSSY-UT. 33.
GYÁR: NYERGESÚJFALU

KERJEN
MINTÁT ÉS ÁRJEGYZÉKET.

Elárusító: Miskolczon REINER ÉS MANDULA
flóközletek: Mezőnyékládházán, Mező-
esáton és Borsodmezőkeresztesen.
Diósgyőrött: SCHLESINGER HERMAN

Makulatura papir kapható Hunyadi u. 2.

KLEIN ÉS LUDVIG

KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZEZET

Telefonsz. 114. □ MISKOLCZ □ Hunyadi-u. 2.

Készülnek izléses, modern kivitelben és olcsó árakon:

Báli és lakodalmi meghívók
Eljegyzési értesítések,
Levélpapírosok és borítékok
Falragaszok, körlevelek

Árjegyzékek, röplapok
Névjegyek, gyászjelentések
Könyvek, füzetek
Ujságok, diszmunkák

és egyéb könyvnyomdai és könyvkötészeti munkák.

**Felsőmagyarország legszállítóképesebb
könyvnyomdája és könyvkötészete.**